

SJÖSTJÄRNESKOLAN
SKOLA & FÖRSKOLA PÅ RESÖ

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2019/2020

Antagen av personal, elever och vårdnadshavare vid Sjöstjärneskolan

Varför en Likabehandlingsplan?

Med en diskrimineringslagstiftning inom förskolan/skolan/fritidshem stärks barnens/elevernas rättsliga skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling - Skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:567).

Med likabehandlingsplan avses den plan som beskrivs i skollagen och den plan som beskrivs i diskrimineringslagen.

Planen konkretiserar mål och åtgärder så att de blir tydliga och kontrollerbara för samtliga intressenter i förskolan/skolan/fritidshemmet.

Likabehandlingsarbetet kräver en helhetssyn med regelbunden granskning av verksamhetens organisation, arbetsklimat, arbetsätt och beslutseffekter med fokus på de olika diskrimineringsgrunderna. Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en skolmiljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Det förebyggande arbetet siktar på att minimera risken för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och det främjande arbetet handlar om att hitta och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling.

Utgångspunkt för arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling skall vara barns/elevs erfarenhet. Vuxna måste ta barns/elevs berättelser på allvar och personalen på förskolan/skolan/fritidshem måste vara lyhörd för signaler från barn som mår dåligt.

I en likabehandlingsplan ska det gå att följa en röd tråd mellan vision, förord och definition, samverkan/ delaktighet, resurser och ansvar, främja - förebygga och förhindra, mål och konkreta åtgärder, förankring och kvalitetssäkring.

Alla skolor/fritidshem skall ha en aktuell och levande likabehandlingsplan. Syftet med planen skall vara att främja barns/elevs lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Observera att könsöverskridande identitet och ålder inte behöver omfattas i skolornas likabehandlingsplan. DO rekommenderar ändå att skolan arbetar förebyggande även inom dessa områden

Det bör notera att utbildningsanordnare är skyldiga att upprätta en plan både i Diskrimineringslagen och Skollagen, med i stort sett samma syfte. Det finns dock inget hinder för att dessa två planer (den som beskrivs i Diskrimineringslagen och den som beskrivs i Skollagen) går samman i en plan. Sjöstjärneskolan har beslutat att sätta samman båda planerna i en och då valt att kalla den gemensamma för "Likabehandlingsplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling".

Utdrag ur lagtext:

Enligt Skollagen (2010:800) ska en plan mot kränkande behandling upprättas. Skollagen har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Enligt Diskrimineringslagen (2008:567) skall utbildningsanordnaren varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn/elever som deltar eller söker till verksamheten, dels ska planen innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som utbildningsanordnaren avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redovisning av hur de planerade åtgärderna har genomförts skall tas in i efterföljande års plan.

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Verksamhetsformer som omfattas av planen:

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

Ansvariga för planen: rektor

Sjöstjärneskolan sin vision är att alla i personalen ser alla elever utifrån varje elevs enskilda behov och förutsättningar. Alla barn skall också känna sig trygga i skolan och visionen är nolltolerans för all form av diskriminering och kränkande behandling.

Planen gäller från 2019-08-19

Planen gäller till 2020-06-09

Elevernas delaktighet:

Alla skolans elever är delaktiga i planeringsarbetet och utformandet av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planeringsarbetet utgår alltid ifrån den tidigare planen som finns upprättad och utifrån den görs förändringar vid behov.

Eftersom skolan är en liten skola så har alla elever möjlighet att vara delaktiga i utformningen, det kontinuerliga arbetet och utvärderingen av planen. I början på varje hösttermin har Sjöstjärneskolan en stående punkt där vi arbetar med värdegrunden och som också omfattar skolans likabehandlingsplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling.

-enkätundersökningar

-klassråd

-samtal/samlingar

-värdegrundsarbete

Vårdnadshavarnas delaktighet:

Vid höstterminens föräldramöte finns en stående punkt där skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling diskuteras. Eventuella förändringar i aktuell plan görs därefter. Vid varje föräldramöte tas även utvalda diskrimineringsgrunder upp till diskussion.

-dagliga samtal med personal vid behov

- hemsidan

-veckobrev

-utvecklingssamtal

-föräldramöte

Personalens delaktighet:

Alla i personalgruppen är involverade i främjande arbete och kartläggningar och därmed i planens upprättande och val av åtgärder och nya mål. Hela personalgruppen har tillsammans arbetat med resultat av kartläggning och utvärdering och gemensamt arbetat fram förslag på aktuella förändringar i den gällande planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Huvudmannens delaktighet: Huvudmannen har skyldighet att förankra och sätta sig in i planen genom att läsa och diskutera den på styrelsemöte vid höstterminens början.

Förankring av planen:

- Stående punkt vid APT.
- Stående punkt vid planeringsdagar.
- Styrelsemöte.
- Hemsidan
- Föräldrabrev
- Utvecklingssamtal
- Klassråd
- Föräldramöten vid läsårs-start
- Medlemsmöte för föreningens medlemmar/föräldrar.
- Affischer på skolan som eleverna tillverkar tillsammans.

Utvärdering

2019/2020 års plan har utvärderats gemensamt av rektor och personal vid läsårets sista planeringsdag. Elever har varit delaktiga i utvärderingen av planen genom den utvärdering som varje barn i klass 4-6 får fylla i vid termins-slut. De yngre barnen genomför sin utvärdering i gemensamt samtal med lärare.

Utvärdering av planen genomförs också av föräldrar på föreningens medlemsmöte. Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan är all personal på skolan och samtliga elever. Även de föräldrar som var på föreningens medlemsmöte i maj. Resultat av utvärderingen av fjolårets plan täcker in vad som ska göras på ett tydligt sätt och vem/vilka som ska ansvara för vad.

Årets plan ska utvärderas senast 2020-09-21

Årets plan ska utvärderas av alla i personalgruppen på ett personalmöte i maj eller juni.

Eleverna utvärderar planen och läsårets värdegrundsarbete i skriftlig eller muntlig utvärdering under maj månad.

Föräldrar utvärderar planen på medlemsmötet under våren.

Ansvarig för att årets plan utvärderas är rektor.

Främjande insatser

Främja likabehandling oavsett ålder

Mål och uppföljning:

Att skapa många olika tillfällen för social gemenskap och samarbete över åldersgränserna, både i skolan men även med de yngre barnen i förskolan, eftersom alla barn och lärare arbetar i ett gemensamt hus. Uppföljning sker i slutet av varje termin.

Hur gör vi?

- Gemensamma aktiviteter med förskolan såsom strandutflykt, tipspromenader, temadagar mm.
- Rastaktiviteter
- Åldersöverskridande tema-och grupparbeten i skolan.

Ansvarig:

All personal i huset. Både förskola, skola och fritidshem.

När ska insatsen vara klar?

Arbetet pågår under hela läsåret.

Främja arbete mot mobbning, diskriminering och kränkande behandling

Mål och uppföljning:

Alla elever ska känna sig trygga överallt på skolan.
Alla elever ska känna sig trygga med all personal.

Personalen utvärderar tillsammans med rektor, genomförd insats angående kränkande behandling på ett personalmöte i slutet av vårterminen.

Elever genomför utvärdering under maj månad. I den utvärderingen finns frågor som kan härröras till insatsen med att främja arbetet mot kränkande behandling. Elevernas utvärdering sammanställs av rektor som använder resultatet till vidare kartläggning och utveckling.

Hur gör vi?

- Rastvakter som ser till att gå över områdena på skolgården under rasterna. Rastvakten är också till för att känna av stämningar, attityder och språk som används mellan elever. Rastvakten är också uppmärksam på hur lekar fungerar och om det är några elever som verkar ensamma på rasten.
- Arbeta med värderingsövningar i klassen.
- Diskussion av likabehandlingsfrågor vid morgonsamlingar och klassråd.
- Sträva efter en öppenhet där elever och personal känner en trygghet att kunna förmedla till ansvarig om en annan elev blir utsatt, eller om någon känner sig ensam eller drar sig undan.

Ansvarig:

All personal i huset

Arbetet ska vara utvärderat: 2020-06-30

Främja likabehandling oavsett kön

Mål och uppföljning:

Ingen elev på vår skola skall känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av sitt kön.

Vi följer upp målet och arbetet genom elevenkäter och elevsamtal i maj månad.

Hur gör vi?

Hela personalgruppen arbetar för en jämställd skola/förskola där alla har möjlighet till samma förutsättningar och lika rättigheter oavsett kön. Det gör vi genom att sträva efter att beakta ett könsperspektiv i alla beslut.

Eleverna blir också involverade genom det värdegrundsarbete som varje hösttermin inleds med. Kontinuerligt under läsåret sker också samtal och diskussioner i ett jämställdhetsperspektiv.

Ansvarig:

All personal i huset

Arbetet sker kontinuerligt men det skall utvärderas innan 2020-06-30

Kartläggning

Kartläggningsmetoder:

-Både personal-personal, elev-elev, elev-personal och personal-elev observerar varandra med tanke på likabehandling.

-Elever gör en utvärdering under maj som också innefattar frågor om hur undervisningen, lärande-miljö, material mm upplevs.

Områden som berörs i kartläggningen:

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen?

Genom enkäter som eleverna i årskurs 4-6 genomför. I den här enkäten får elever besvara frågor som även har med undervisning, material och miljöer att göra.

Eleverna i Fk-3 genomför kartläggning och utvärdering i gruppvisa samtal med lärare.

Hur personalen har involverats i kartläggningen:

Diskussioner på kompetensutvecklingsdagar en gång/ termin där hela personalgruppen är med.

Resultat och analys:

Resultatet ifrån genomförda enkäter och observationer sammanställs. Lärare och elever har tillsammans tagit del av resultatet. Utifrån resultatet analyserar vi och genomför de förändringar som anses behövligt.

Resultat utifrån förra årets utvärderingar visar att skolan har en god miljö som främjar kamratskap och likabehandling. Dock är det viktigt att komma ihåg att det är ett arbete som kontinuerligt måste vara levande och aktivt.

Förebyggande åtgärder

Att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Mål och uppföljning:

Alla elever på skolan skall ha möjlighet att känna sig trygga och må bra på skolan.

All personal skall vara införstådd med skolans vision om nolltolerans av kränkande behandling och diskriminering. Personalen skall också vara väl förankrad i de olika diskrimineringsgrunderna och deras innebörd.

Uppföljning sker genom elevenkäter, elevsamtal.

För personal sker uppföljningen genom diskussioner och utvärdering vid personalmöte och kompetensdagar.

Hur gör vi?

I början av varje hösttermin lägger vi extra fokus på värdegrundsarbete. Ex. Låta elever komma med förslag om hur man är en bra kompis. Lekar och övningar som främjar god kamratskap. Förutom det så arbetar vi också kontinuerligt med värdegrundsarbetet under resten av året.

Diskussioner och praktiskt arbete i personalgruppen som handlar om diskrimineringsgrunderna. Vi använder en kompetensdag under läsåret till detta arbete.

Varför gör vi arbetet?

Inför höstterminen behöver elever få en påminnelse över skolans värdegrund och vision.

Personalgruppen behöver få en repetition av vilka diskrimineringsgrunderna är och innebörden av dem.

Ansvarig:

Rektor

Arbetet och utvärdering av det skall vara klart 2020-06-30 .

Rutiner för akuta situationer

På Sjöstjärneskolan är det nolltolerans mot all form av trakasserier, diskriminering och kränkande behandling. Barnen/eleverna skall behandlas lika oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering och kränkande behandling:

Närvarande personal som har en nära kontakt med eleverna. Personalen försöker vara lyhörda och engagerade för vad som händer på skolan, men också i vad som händer utanför skolan.

Vi har rastvakter som är ute på rasterna för att känna av stämningar, attityder och språk som används mellan elever. Rastvakten är också uppmärksam på hur lekar fungerar och om det är några elever som verkar ensamma på rasten.

Om någon situation uppkommer ser personal till att skyndsamt ta tag i situationen.

Elever och föräldrar kan vända sig till vem som helst på skolan om de känner sig utsatta för diskriminering, kränkande behandling eller att de på annat sätt känner sig orättvist behandlade. Viktigast är att elever och föräldrar vänder sig till den de känner sig trygga med och vill prata med.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever:

Se "Sjöstjärneskolans handlingsplan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering", bilaga 1.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal:

Om misstanke framkommer om att personal har trakasserat eller kränkt barn/elev skall omedelbar anmälan ske till rektor eller personalansvarig från styrelsen som ansvarar för vidare utredning.

Rutiner för uppföljning:

Se "Sjöstjärneskolans handlingsplan mot kränkande behandling och diskriminering", bilaga 1.

Rutiner för dokumentation:

Alla ärenden dokumenteras av den personal som åtar sig ärendet. Rektor ser till att dokumentationen arkiveras och förvaras i låst skåp på skolan.

Ansvarsförhållande:

All personal har ansvar för att ta tag i en akut situation. Ärendet kan lämnas över till annan personal vid behov. Den personal som tar hand om ärendet ser till att ta kontakt med berörda elever och föräldrar samt att ta ansvar över att ärendet dokumenteras.

Rektor informerar huvudman om inträffad incident. Rektor ser till att förvara och arkivera dokument i låst skåp.

Se vidare "Sjöstjärneskolans handlingsplan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering", bilaga 1.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook, Snapchat, Instagram m.m).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad via sms av elever på skolan. Där kallar de honom ”pucko” och ”tjockis”. De har också lagt ut bilder av Carl på Instagram. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Olle har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Olle är ensam för att han tycker om det. ”Han är en ensamvarg”, säger klassläraren. Olle orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]

- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]

- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- ”Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck”. Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är jävla CP.” [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!” [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

(bil. 1)

Sjöstjärneskolans Handlingsplan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

1. Personal som uppmärksammar kränkande behandling skall omedelbart ingripa, avbryta och markera att beteendet inte är ok.
2. När någon i verksamheten får kännedom om att ett barn/elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling föreligger skyldighet att kontakta rektor.
3. Rektor ansvarar för att utredande samtal, ett eller flera genomförs med den elev som utsatts för kränkningen. Målet är att barnet/eleven skall känna sig trygg. Vid samtalet tas så mycket detaljerad information som möjligt in; Vad har verkligen hänt? Har något liknande hänt mellan samma personer tidigare? Har andra råkat ut för samma sak? Personalens uppgift är att lyssna och ställa följdfrågor. Samtalet/-en avslutas förhoppningsvis med ett godkännande från barnet/eleven till att personalen får kontakta de barn/elever som uppges utsätta det berörda barnet/eleven för kränkningen. Dokumentation av samtalet görs på, *stödblankett för samtal angående diskriminering och annan kränkande behandling* se (bilaga 2)
4. Så kallat allvarssamtal genomförs utan förvarning med den som kränkt. Är det flera utpekade barn/elever genomförs samtal med ett barn/elev åt gången i tät följd. Vid detta samtal bör det medverka två vuxna om det är möjligt. Åtminstone en av dessa bör också ha medverkat vid samtalet med den som blivit kränkt. Vilken den andre vuxne är avgörs bland annat av barnets/elevens ålder. Vid samtalet lägger de vuxna fram den information de fått av det utsatta barnet/eleven. Det poängteras att detta är oacceptabelt och strider mot lagen om diskriminering och annan kränkande behandling. Krav på omedelbart upphörande av kränkningarna framförs. Barnet/eleven får möjlighet att delge de vuxna sin upplevelse av situationen. Dokumentation av samtalet görs på *stödblankett för samtal angående diskriminering och annan kränkande behandling* (se bilaga 2).
5. Vårdnadshavarna till samtliga berörda barn/elever informeras av lämplig representant från personalgruppen, snarast möjligt. Rektor informeras, samt får ta del av dokumentationen som är gjord.
Rektor har som ansvar att bedöma om händelsen föranleder en anmälan till andra myndigheter. Rektor beslutar även ifall elevvårdskonferens i detta läge är aktuell.

6. Uppföljningssamtal sker efter ca 1 vecka med samtliga berörda barn/elever. Vid uppföljningssamtalet avgörs ifall elevvårdskonferens är aktuell. Återkoppling till berörda föräldrar/vårdnadshavare görs av de vuxna som deltagit i samtalen. Dokumentation görs på *stödbblankett för samtal angående diskriminering och annan kränkande behandling* (se bilaga 2).

7. Om Rektor beslutar att fler åtgärder bör vidtas så kallar rektor till elevvårdskonferens. Åtgärdsprogram upprättas dels för den som upplevt sig kränkt, samt för den eller de som kränkt. Förskolans/skolans inställning är att både den som utsätts för kränkningar och den eller de som utsätter är i behov av hjälp och stöd. Bedömning av lämpliga åtgärder krävs för dem båda.

Anmälan, utredning till huvudman/styrelsen skrivs på anvisad blankett och skickas till styrelsen (se bilaga 3). Kopia till berörd vårdnadshavare lämnas.

Misstänks personal för att ha trakasserat eller kränkt barn/elev skall omedelbar anmälan ske till personalchef som ansvarar för utredningen.

Vilka bör informeras och av vem? _____

Tid för uppföljning: _____

Upprättad av: _____
(Kopia till rektor)

(Bil. 3)

Blankett för:

Anmälan gällande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

- På denna blankett anmäls trakasserier mm enligt Lagen (2006: 67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.
- Styrelsen för Sjöstjärneskolan, tillika huvudmannen, ska utreda och förhindra fortsatta trakasserier och annan kränkande behandling om ett barn eller en elev anmäler att han eller hon blivit utsatt för detta. Detta gäller även kränkningar mellan barn respektive elever.
- Beslut om utredning och åtgärd mm skall anmälas till styrelsen/huvudman.
- Kopia på anmälan lämnas till den som gjort anmälan
- Anmälan arkiveras av rektor.
- Anmälan på denna blankett ersätter inte eventuell anmälan till polis eller socialtjänst

1. Vem anmäler?

a) Datum för anmälan

b) Anmälare

Efternamn och tilltalsnamn

c) Vem är den/de drabbade (om annan än anmälaren)?

Efternamn och tilltalsnamn

d) Vilken verksamhet avser anmälan

- Förskoleverksamhet
- Skolbarnsomsorg
- Grundskola
- Förskoleklass

2. Vem ansvarar?

a) Ansvarig chef/rektor

b) Skola eller motsvarande

c) Adress

d) Tfn

3. Vilken typ av diskriminering eller kränkning gäller anmälan?

- Direkt diskriminering – för utredning gå till avsnitt 4
- Indirekt diskriminering – för utredning gå till avsnitt 4
- Annan kränkande behandling – för utredning gå till avsnitt 6

4. Utredning diskriminering

Beskriv den anmälda diskrimineringen

a) Hur uppfattar den som anmäler diskriminering situationen?

b) Hur upplever den som anmälaren anser ha blivit diskriminerad situationen (om annan än anmälaren)?

c) Vilka skäl och omständigheter framförs?

d) Hänvisar anmälaren till skrivna beslut, regler, policydokument eller liknande?

Ja, ange vilka

Nej

e) Hänvisar anmälaren till uttalanden, muntliga instruktioner eller liknande?

Ja, ange vilka

Nej

f) Ett barn eller elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de fem diskrimineringsgrunder som lagen omfattar.

Anmäls diskriminering på grund av

Kön

Etnisk tillhörighet

Religion eller annan trosuppfattning

Sexuell läggning

Funktionshinder

g) Ett barn eller elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler mm tillämpas så att de i praktiken får en diskriminerande effekt.

Anmäls indirekt diskriminering

Ja

Nej

5. Åtgärd med anledning av anmälan om diskriminering (inklusive indirekt diskriminering)

a) Ingen åtgärd

Ange motiv

b) Åtgärd

1

2

3

c) Uppföljning av åtgärd

När?

Hur?

Vem ansvarar för att uppföljning sker?

6. Utredning annan kränkning

Beskriv den anmälda kränkningen

a) Hur uppfattar den som anmäler kränkning situationen?

b) Hur upplever den som anmälaren anser ha blivit kränkt situationen (om annan än anmälaren)?

c) Vilka skäl och omständigheter framförs?

d) Avser anmälan

Misshandel

Ofredande

Olaga hot

Annat, ange vad

e) Har berörda barns/elevs vårdnadshavare informerats om anmälan?

Ja, ange när och hur

Nej, ange varför

7. Åtgärd med anledning av anmälan avseende annan kränkning

a) Ingen åtgärd

Ange motiv

b) Åtgärd enligt likabehandlingsplanen

1

2

3

c) Annan åtgärd

1

2

3

d) Uppföljning av åtgärd

När?

Hur?

Vem ansvarar för att uppföljning sker?

7. Underskrift

Ansvarig chef/rektors underskrift

Datum

Namnförtydligande